

Hver måned vil bibliotekene i Finnmark levere en side med litteratur- og kulturstoff til glede for Finnmarkens lesere.

Godt nytt leseår fra bibliotekene i Finnmark!

Denne månedens spalte er viet helt og holdent til bokanmeldelser av både nye og eldre bøker. Med det ønsker vi på bibliotekene i Finnmark alle et godt nytt (lese)år!

Vårt litterære naboland Finland

Fremmed av Riikka Pulkkinen

«Jeg dro på en søndag. Jeg hadde bare tenkt å gå til stranden på vei hjem og se på båtene, men jeg kjøpte også billett.»

Uten forvarsel forlater Maria sin ektefelle og sitt kallsyrke som prest i en menighet i Helsingfors og rømmer til New York, morens gamle hjemby. Hva har skjedd? I byen som aldri sover, glir den unge presten fra åndelighet til det kroppslige. I New York danser, spiser og elsker Maria som aldri før. Hun har funnet «den nye treenigheten som håner tiden». Men reiser hun noensinne tilbake hjem? Og hvor er hjem?

Maria er jeg-fortelleren i romanen «Fremmed» av Riikka Pulkkinen. Gjennom tilbakeblikk får vi vite om en tragisk og rasistisk motivert hendelse som satte i gang Marias personlige krise i Helsingfors, og om de smertefulle minnene fra ungdomsårene i Nord-Finland som ligger og lurert i bakgrunnen.

Riikka Pulkkinen debuterte i 2006, og etter fem romaner har hun etablert seg som en av Finlands fremste yngre forfattere. Fremmed er Pulkkinens tredje roman.

Jordbær i november av Pirjo Hassinen

Jordbær i november er en samtidsroman som utspiller seg i teaterets verden. Fortelleren er den ambisiøse økonom Anna, som har som prosjekt å bygge opp karrieren til sin emosjonelle, temperamentsfulle mann Lasse. Anna vil forme Lasse, gjøre ham til en berømt skuespiller, en stjerne. Prosjektet lykkes, men hva hender med skaperen og den som ble skapt? Med kjærligheten og parforholdet?

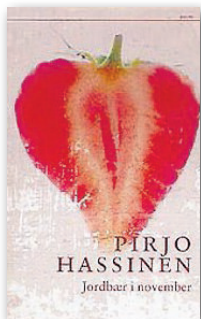
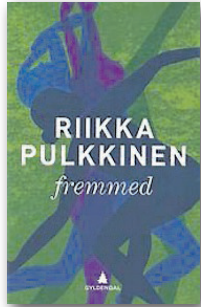
Pirjo Hassinen kritisk samtidsprosa der hun ofte gransker makten i dens ulike former. Hun blir ofte kalt en feministisk forfatter med sine sterke, dominerende – på grensen til skremmende – kvinnelige litterære gestalter. Hennes norske utgiver i Pax Forlag har sagt at «det er ingen i Norge som skriver som hun. Det er en viktig grunn til å oversette henne». Som tema har hun i sine seneste romaner hatt politisk populisme – veldig aktuelt i nåtidens verden.

«Jordbær i november» ble nominert til Nordisk Råds litteraturpris i 2003

Lempi av Minna Rytisalo

Lempi er finske Minna Rytisalos debutroman og hun blir av flere sammenlignet med både Sofi Oksanen og Tommi Kinnunen

Året er 1944 og andre verdenskrig herjer. I det nordlige Finland blir landsbyer rasert og familier må forlate hjemmene sine. For Viljami og Lempi, som er unge og nyforelsket, virker krigen likevel fjern helt til Viljami blir kalt inn til fronten. Tilbake på det lille

ILLUSTRASJONSFOTO: COLOURBOX

gårdsbruket sitter gravide Lempi og hushjelpen Elli, som ikke kan fordra Lempi.

Viljamis tvillingsøster Sisko treffer en tysk offiser som lover henne en bedre fremtid i Tyskland. Når krigen er over er Lempi borte.

Romanen fortelles gjennom tre ulike fortellerstemmer: Viljami, Elli og Sisko. Gjennom hver fortellerstemme blir vi kjent med de forskjellige karakterene, livene deres og ikke minst hvilket forhold de har til Lempi.

Dette er en mørk, men god roman om kjærlighet og sorg og hva krigen kan gjøre med mennesker.

Nordnorske forfattere

Vilkår for liv av Ingeborg Arvola

Arvolas siste roman er intet mindre enn en fabelinspirert, dystopisk fortelling om en verden i oppløsning, sett gjennom en revs øyne.

Reven Ni har mistet moren sin og er den eneste overlevende i sitt kull. Skogen og verden rundt er døende og det er ikke mat å oppdrive for dyrene. Ensom kretser hun rundt et forskertelt, hvor det bor fem menn og en kvinne. Forskerne prøver så godt de kan å holde liv i dyrene og få nye ting til å gro.

Alt Ni drømmer om er å drepe en høne, samt å finne en hann. Hun vil kjenne smaken av blod og hun vil ha utløp for lengselen hun føler i pattene og i buken. I stedet møter hun forskeren Vemund og et nytt liv begynner å vokse inni henne.

Punktum midt i en vakker setning av Elin Åsbakk Lind

Etter et samlivsbrudd rømmer Mattias fra Bodø til sin tante Maria på ei øy i havgapet. Han vet ikke hvorfor han dro dit, og han har

heller ikke vært der siden barndommen.

Mens han er der, kommer han over tante Marias egne hemmeligheter og dramaer. De oppdager i lag noe viktig om tap, savn og forskjellen mellom det å være ensom og det å være alene.

Elin Åsbakk Lind har med denne romanen klart kunststykke å skrive en moderne roman inspirert av det nordnorske uten å at det hel ender opp i en eneste stor klisje. Punktum midt i en vakker setning er Linds andre utgivelse og romandebut.

Bøker for barn og ungdom

Duste-spøkelser av Anneli Klepp

Line tror ikke på spøkelser. Hun er heller ikke redd for å møte Mons og Gilbert på kirkegården. Line går dit alene, men hun skulle veldig gjerne hatt med seg Sara. Det er mørkt på kirkegården, skremmende mørkt, bortsett fra noen lys som blaffer. Ikke kan hun se guttene noen steder heller. Plutselig hører hun et hyl. Denne gangen er det grøss, spenning, knokler og hodeskaller i Lines verden.

Dette er sjette bok i serien Lines verden, humoristiske fortellinger om vennskap og venninneforviklinger. Serien passer godt for barnetrinnet.

Verdens beste pappa av Endre Lund Eriksen

Mads på 12 år har nettopp flyttet til en ny by, fordi faren hans har fått seg ny jobb. Den nye jobben innebærer at han er mye borte, men når han er hjemme snakker de mye om hvor viktig det er å være tøff. Og pappa lærer Mads opp i Tøffing-loven.

Men når man begynner på en ny skole og ikke kjenner noen, er det enkelte ting man

ikke bør gjøre. Det vet Mads mye om. Og Tøffing-loven kan være vanskelig å følge. Særlig når man er både sjenert og mørkeredd, og ikke klarer å ta igjen når Vidar erter han på skolen.

Derfor begynner Mads hver kveld å skrive brev til en annen gutt som også må flytte til en ny by, nemlig William, den amerikanske presidentens sønn. Så slipper kanskje han å gjøre de samme feilene som Mads. I brevene forteller Mads om alt som foregår i livet hans. Han forteller om taekwondo-treningene og om ertingen, men han forteller også om moren som trekker seg tilbake på rommet med migrene og et blått øye. Gjennom brevene kommer inn blant husets fire vegger og blir kjent med en pappa som bærer på et eksplosivt sinne.

Endre Lund Eriksen skriver godt om hvor forvirrende og vanskelig det kan være og være tolv år, både i møte med forelskelse og erting, men ikke minst hvor vanskelig det an være å stå opp mot sin egen pappa.

Dette er en velskreven og god ungdomsroman som kan åpne opp for samtaler rundt vanskelige temaer og som også voksne vil ha både glede og nytte av å lese.

Mumiene våkner Monika Steinholm

Markus er en foreldreløs gutt som bor i en liten norsk by hos tanten sin. Moren hans forsvant på mystisk vis da han var liten, og faren vet han ingen ting om. Tanten er en hemmelighetsfull dame med mange rare oppfinnelser som, Trofast, en robot som kun har en oppgave, å passe på Markus.

En dag skal klassen til Markus ha prosjektarbeid om Egypt, og han havner på gruppe med Sara og Rulle. På vei til museet går den lille gruppa og Trofast forbi en kirkegård hvor en grav har blitt åpnet under mystiske omstendigheter. De bestemmer seg for å se nærmere på graven og den lille gruppa blir blandet inn i et farlig spill hvor hele verden står i fare.

Dette er spennende bok for mellomtrinnet og bok nummer en i Ankh-serien.

Liddäs ja Guovssahas / Liten Ida og nordlyset av Beate Heide

Beate Heide har skrevet en nydelig og rørende tospråklig barnebok om å leve og å dø.

Boka handler om fem år gamle Ida som får leukemi og dør. Ida har en klok bestemor som tar henne med på kirkegården, slik at hun vet hva som skjer når man dør. I boka brukes det samiske sagnet om at når mennesker dør så går sjela opp i nordlyset. Og når man ser nordlyset er det de døde sjeler som danser. I boka spør Ida bestemor om hun vil vinke til henne når hun ser nordlyset

Døden er en naturlig del av livet, men at et barn skal dø føles likevel både sårt og naturstridig. Liten Ida og nordlyset egner seg godt til høytlesning og samtale rundt det vanskelige temaet – døden.

